

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
01 Aralık 2023
Tarih :
Sayı : 282

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7296 Sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifim ilişikte sunulmaktadır.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 21.11.2023

Dr. Müzeyyen ŞEVKİN
CHP Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	İçişleri
Esas Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm
Tarih: 4-12-2023	Esas No: 2/1839

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 1 Aralık 2023
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
0 1 Aralık 2023
No: 1335399

GENEL GEREKÇE

6 Şubat 2023 Pazartesi günü saat 04.17'de Kahramanmaraş Pazarcık'ta 7.7 büyüklüğünde, saat 13.24'te Kahramanmaraş Elbistan'da 7.6 büyüklüğünde meydana gelen depremler 11 ilimizde büyük hasara yol açmıştır. Depremlerin ardından Kahramanmaraş, Adana, Gaziantep, Malatya, Osmaniye, Diyarbakır, Şanlıurfa, Adıyaman, Hatay, Kilis ve Elazığ illerinde can kaybı ve yaralı sayıları her geçen gün artmıştır. Öyle ki; depremin 15. gününde ölü ve yaralı sayısı tam olarak bilinmemekle birlikte resmi makamlar 40 bin 642 vatandaşımızın hayatını kaybettiğini, 100 binden fazla vatandaşımızın yaralandığını belirtmiştir. İki büyük deprem sonrası yaklaşık 5 bin artçı deprem oluşmuştur. Depremler nedeniyle toplam 84 bin 726 binanın yıkık, acil yıkılacak ve ağır hasarlı olarak tespit edildiği kaydedilmiştir. Kahramanmaraş merkezli bu depremler Türkiye'nin yaşadığı ilk depremler değildir ve ne yazık ki son da olmayacaktır.

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un 2. Maddesi aşağıdaki gibidir.

"Madde 2 – (Değişik: 2/7/1968 - 1051/1 md.)

Su baskınına uğramış veya uğrayabilir bölgeler, İmar ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine Devlet Su İşlerinin bağlı bulunduğu Bakanlıkça; yer sarsıntısı, yer kayması, kaya düşmesi ve çığ gibi afetlere uğramış veya uğrayabilir bölgeler ise, İmar ve İskan Bakanlığınca tespit ve bunlardan şehir ve kasabalarda meydana gelen ve gelebileceklerin sınırları imar planına, imar planı bulunmayan kasaba ve köylerde de belli edildikçe harita veya krokilere işlenmek suretiyle, afete maruz bölge olarak İmar ve İskan Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca kararlaştırılır ve bu suretle tespit olunan sınırlar, İmar ve İskan Bakanlığının isteği üzerine ilgili valiliklerce mahallinde ilan olunur."

Şeklindeki bu madde, başta deprem üreten fay hatları üzeri olmak üzere heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını gibi doğa kaynaklı afetlere uğramış veya uğrayabilir alanlar üzerine herhangi bir yapı inşa edilmesine ilişkin bir yaptırımı içermemektedir.

Başta deprem olmak üzere doğa kaynaklı afetler sonucunda sık sık can ve ekonomik kayıplarını yaşadığımız Ülkemizde, doğa olaylarının afete dönüşmemesi için yapılması gerekenlerin en başında afet zararlarını azaltıcı ve önleyici yasal düzenlemelerin bilimsel, teknik normlara ve uluslararası standartlara uygun olarak yapılması gelmektedir.

Türkiye Diri Fay Haritası baz alınarak yapılan incelemede, "Aksaray, Bolu, Sakarya, Yalova, Bursa, Balıkesir, Manisa, İzmir, Aydın, Denizli, Erzurum, Kahramanmaraş, Hatay, Hakkari, Muğla, Eskişehir, Kütahya, Bingöl" gibi 18 ilimizin merkez yerleşim birimleri ile 80'i aşkın ilçe merkezinin ve 10 ili etkileyen son Kahramanmaraş depremini yaşadığımız köylerin de bulunduğu 502 köyümüzün deprem üretme potansiyeli yüksek aktif fayların geçtiği hatlar üzerine doğrudan oturduğu bilinmektedir.

Son yaşadığımız, Kahramanmaraş depremi de göstermiştir ki, depreme kaynaklık eden Doğu Anadolu Fay Zonu doğrudan Kahramanmaraş ve Hatay illerimiz gibi bir çok ilçeler ile bir çok köy yerleşim birimlerinin içinden geçmektedir. Bu zon

zerindeki yapılar depreme karşı koyarak ayakta kalması mümkün olmamış, can ve mal kayıpları ortaya çıkmıştır.

Çok sayıda il merkezimizin ve ilçelerimizin de benzer durumda olduğu göz önüne alındığında, başta aktif fay hatları veya zonları olmak üzere, doğa kaynaklı afetlere uğramış veya uğrayabilir alanlar üzerine herhangi bir yapı inşa edilmesi önlenmelidir. Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile afete maruz alan olarak ilan edilmiş bölgelerin 6306 Sayılı Kanun kapsamına öncelikle alınarak dönüşüme tabii tutulması gerekmektedir.

Başta deprem olmak üzere, doğa kaynaklı afetlere maruz olabileceği belirlenerek ilan edilmiş alanlarda can ve ekonomik kayıpların yaşanmaması için 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'un 2. Maddesinin nerilen şekilde değiştirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 –Türkiye’deki aktif deprem fay hatları veya zonları ile heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını gibi doğa kaynaklı afetlere uğramış veya uğrayabilir alanlar üzerinde herhangi bir yapı inşa edilmemesi, can ve mal kaybının engellenmesini amaçlamaktadır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

**UMUMİ HAYATA MÜESSİR AFETLER DOLAYISIYLA ALINACAK TEDBİRLERLE
YAPILACAK YARDIMLARA DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla

Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Yapılacak özel jeolojik araştırmalar sonucunda aktif olduğu tespit edilen fay hattı veya zonları ile heyelan, kaya düşmesi, çığ, su baskını gibi doğa kaynaklı afetlere uğramış veya uğrayabilir alanlar üzerine herhangi bir yapı inşa edilemez. Tespit edilen bu alanlar 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu çerçevesinde imar planlarına işlenir. İmar planı bulunmayan kasaba ve köylerde harita ve krokilere işlenmek suretiyle afete maruz olabilecek alan olarak ilan edilir. Afete maruz alanlar, İçişleri Bakanın teklifi ile Cumhurbaşkanlığınca kararlaştırılır. Bu suretle tespit olunan alan sınırları, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının isteği üzerine ilgili valiliklerce mahallinde ilan olunur. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nca müştereken çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

